

Ce (mai) fac “românii” în filmele italienești

Despre modul în care presa din Italia reflectă imaginea românilor, cea mai mare comunitate de emigranți din peninsulă, s-a vorbit și se va vorbi încă mult. S-au făcut dezbateri, s-au cheltuit milioane din banii publici pentru a promova imaginea românilor din Italia, cu campanii scumpe și inutile, subiectul e prea complex pentru a fi tratat superficial și nici nu cred că pot fi emise judecăți care să nu pară mai degrabă prejudecăți, înrădăcinate deja în mentalitatea colectivă, din păcate. Nu vreau să par gravă și prea serioasă, însă nici superficială. Așadar m-am gândit să scriu despre cum au introdus, în ultimii ani, regizori italieni de succes printre personajele de film (nu vorbesc de actori, ci de personaje) români. Cred că o prezentare a acestor personaje poate fi sugestivă pentru ceea ce ne place să numim “percepția pe care o au italienii asupra noastră”. Nu o să fac nici un comentariu, vă las vouă această plăcere .

La vita è una cosa meravigliosa, un film din 2010, al regizorului Carlo Vanzina, tatăl comediilor all’italiana, o are printre personaje pe Doina, tână iubită a unui polițist care, în timpul unor interceptări telefonice, descoperă că iubita lui româncă era o prostituată de lux (escort). Întrebată de ce face meseria asta, se justifică spunând că vrea să deschidă o pompă de benzină în România. (aici există un joc de cuvinte cu conotații sexuale, legat de cuvântul pompă, referindu-se la sexul oral).

În filmul ***Pazze di me***, de Fausto Brizzi, ce altceva decât badantă poate fi Bogdana, o româncă ce are grijă de bunica familiei, o cercetătoare genială, bolnavă de Alzheimer. Aiurită, comodă, superficială și amatoare de cafea, Bogdana e printre protagonistele filmului.

Un boss in salotto, e un film recent care a avut mare succes în Italia. Într-o scenă aproape suprareală și absurdă, personajul central al filmului, un presupus boss al mafiei, se preface că e român, un fel de servitor într-o familie burgheză, vorbește o limbă română inexistentă amestecată cu napoletana, se lansează într-o teorie despre “bagascia” (care înseamnă femeie de stradă, în italiană), explicând că în română înseamnă “mămăligă”, cântă un cântec în napoletană și spune că este vorba de un cântec de dragoste foarte cunoscut în România.

Sotto una buona stella, regizat de Carlo Verdone, într-una dintre scenele inițiale, protagonistă se preface că e româncă, angajată de o familie să zugrăvească, să repare, să restructureze casa și, scuzându-se cu evident accent estic, spune că a confundat fusul orar din Italia cu cel din București și a început lucrările prea devreme, deranjând astfel vecinii. În același film, într-o altă scenă, același personaj se preface că e badantă, tot româncă.

Într-o serie tv de mare succes transmisă de Rai, **Fuoriclasse**, dedicată adolescenților, exista un personaj, un elev român, foarte sânguincios, ambițios, cu părinți români care țin foarte mult ca băiatul lor să fie premiant. Scenaristul a considerat poate că un astfel de personaj e atipic și l-a implicat într-o scenă de delincvență, în care băiatul nu ezită să fure un pistol, să încerce să jefuiască o benzinărie, și asta doar pentru că i l-a cerut fata de care era îndrăgostit. Aceași fată care, într-o altă scenă, îi cere băiatului să-i spună vorbe de dragoste doar în română.

În fine, filmul de debut regizoral al lui Alessandro Gassman (film în care joacă și Mădălina Ghenea), cu titlul **Razza bastarda** e o reinterpretare cinematografică a unui spectacol teatral “Roman e il suo cucciolo”, care a avut un succes extraordinar în Italia. Filmul, patronat de Amnesty International, reia o temă de actualitate, cea a integrării emigranților, și o tratează în modul cel mai serios și

dramatic cu putință. Protagonistul, interpretat chiar de Gassman, e un român, Roman, un comerciant de droguri, care trăiește la periferia societății și care încearcă să îi ofere un alt viitor fiului sau, Nicu. Filmul e centrat în jurul raportului complicat și adeseori exploziv între tată și fiu. Personajele vorbesc un amestec de română, romanes și dialect roman. atmosfera e apăsătoare, dominată de agresivitate, de degradare morală și de violență exacerbată. Filmul a avut mare succes la critică și la public.

O să vă întrebați probabil, la fel ca și mine, când vor dispărea stereotipurile în ceea ce-i privește pe români și vom întâlni în filmele italienești personaje ca: un medic, un profesor, un pictor, un cercetător români. Mă tem că e o întrebare retorică.